

REVISTA REVISTELOR

În numărul 1119 (27 iulie – 2 august 2022) al revistei **OBSERVATOR CULTURAL** putem citi trei puncte de vedere cu privire la cele două noi proiecte propuse de Ministerul Educației, proiectul Legii Învățământului Preuniversitar și cel al Legii Învățământului Superior. Acestea se află în dezbateră publică în intervalul 13 iulie – 24 august a.c., iar Carmen Mușat și echipa sa au conceput un dosar numit *Legile învățământului sub lupă*, care să găzduiască opinii ale unor specialiști în domeniu. Astfel, în articolul intitulat „Rezolvări și erori”, Dorica Boltașu, profesor la Colegiul Național „Iulia Hașdeu”, se concentrează asupra caracterului nediferențiat al examenului de bacalaureat, proba scrisă urmând să fie un melanj de discipline, un soi de grilă pentru toți candidații. Autoarea trage și un semnal de alarmă referitor la dispariția probei propriu-zise de limba și literatura română, observând că „disprețul pentru noi înșine se intersectează cu perspectiva unui viitor în care toată lumea va vorbi un fel de engleză cu slabe dialecte locale”. În „Enclavizare și eșec sistemic”, Paul Cernat, conf. dr. la Universitatea din București, cataloghează, la rândul său, eliminarea probei scrise la limba și literatura română drept o „aberație”. De asemenea, acesta își exprimă îngrijorarea în privința colegiilor naționale, care vor avea dreptul de a-și organiza propriile examene de admitere, fapt care va genera o „segregare a elevilor pe criterii financiare și clientelare”. În sfârșit, Sorin Șerb, scriitor și jurnalist la „Europa liberă”, utilizează drept declanșator pentru textul său, „În căutarea satului pierdut”, cunoscutul proverb conform căruia e nevoie de un sat pentru a crește un copil. Autorul face radiografia unui „sat” românesc ciopârțit chiar de către mai-marii săi, iar în aceste condiții nu e de mirare că „cioburile de societate românească nu reușesc să găsească un limbaj comun pentru a se coagula într-un organism, nemite să numească și să definească concepte fundamentale”. În aceeași retorică a scepticismului, Matei Martin semnează un editorial, „De unde începe «România educată»”, în care accentuează nevoia de finanțare centrată pe asigurarea unor minime condiții de bun simț și civilizație în școli, ca având prioritate în fața schimbărilor legislative. Până atunci, se respectă principiul: nu avem fundația, însă vrem să construim etajele. Este extrem de important ca această dezbateră să aibă loc

pe cât mai multe planuri, din cât mai multe unghiuri, dată fiind însemnătatea subiectului în cauză, fiind, astfel, de apreciat faptul că „Observator cultural” îi acordă spații generoase. Tot sub semnul însemnătății deosebite stau și rândurile scrise de Anamaria Gebăilă, conf. dr. al Facultății de Limbi și Literaturi Străine din cadrul Universității din București, care reprezintă o *laudatio* emoționantă la adresa profesorului Luca Serianni, reputat filolog italian, trecut, recent, în neființă. Textul, minunat intitulat „În ochii elevilor săi, maestrul este etern”, e presărat cu amintiri prețioase din timpul cursurilor la care a asistat autoarea însăși, cursuri susținute de profesorul Serianni la Universitatea Sapienza din Roma. Stimulați să cugetăm la rolul crucial al unui mentor în viața profesională și personală a unui om, ajungem, inevitabil, să-i dăm dreptate autoarei: maestrul este, într-adevăr, etern. Acesta își asigură nemurirea tocmai prin învățăturile sale, prin amprenta definitivă pe care o lasă asupra celor din jurul său, asupra privilegiștilor. Lucrarea sa nu se poate epuiza vreodată, cuvintele sale continuă să trăiască în discipolii săi și, prin aceștia, și în alții, și alții... *ad infinitum*. Extrapolând, ne mai gândim, vorba autoarei, și la „importanța umanioarelor în modelarea caracterului uman”. Important de semnalat este și momentul festiv marcat în acest număr al revistei, în speță PEN România la Centenar. PEN România este o ramură a PEN International, aceasta din urmă fiind definită ca „o rețea globală a scriitorilor care se solidarizează în jurul libertății de expresie și al drepturilor omului”. Astfel, mizele acestei organizații sunt enumerate de șapte scriitoare și scriitori afiliați PEN România. Radu Vancu, președinte al PEN România, descrie pe larg proiectele editoriale care celebrează acest centenar, statutul scriitorului în zilele noastre, implicarea PEN International și PEN România în apărarea libertății cuvântului în țări precum Rusia sau Turcia, dar și formele mai fine de cenzură din așa-numita lume liberă. O chestiune de reținut din interviul cu Radu Vancu este constatarea sa potrivit căreia „dictatorii se tem de cuvinte”, ceea ce ne întărește încrederea în forța cuvintelor de a schimba lumea în care trăim. Așadar, un număr valoros al revistei „Observator cultural”.

Ajunsă în anul XXII de la apariție, revista **HISTORIA** evidențiază, în debutul numărului 245, prin intermediul editorialului intitulat „Moștenirea generalului Marshall”, semnat de Ion M. Ioniță, solida moștenire politică a Planului Marshall după 75 de ani de la conceperea sa, în iunie 1947. Acest plan, proiectat cu scopul reconstrucției Europei după dezastrul numit al Doilea Război Mondial, revine în atenție în contextul războiului inițiat de Rusia împotriva Ucrainei. Regândit în consecință, ar avea menirea de a-i oferi sprijin Ucrainei atunci când va fi posibilă reconstrucția sa. Pagini interesante din acest număr li se datorează, printre alții, lui Cosmin Ungureanu, cu rubrica „Istoria unui tablou” și lui Paul Zaharia, cu rubrica „Portret de țară”. În „Virtute – onoare – frumusețe. Tristețea ca emblemă a portretului”, Cosmin Ungureanu ne poartă prin splendida Florență a secolului al XV-lea, când Leonardo da Vinci primea cea dintâi comandă a unui portret, portretul Ginevrei de Benci, faimoasă pentru frumusețe și erudiție. Povestea acestui tablou, expus la National Gallery of Art din Washington (unicul tablou al lui da Vinci aflat într-un muzeu public din Americi), gravitează în jurul iubirii platonice, cast-intelectuale, larg răspândită în acea perioadă. În „Etiopia: oaza creștină și țărâmul contrastelor”, Paul Zaharia ne oferă câteva date remarcabile despre țara situată în regiunea Cornului Africii: este cea mai veche țară independentă din Africa și singura de pe continent cu un alfabet unic (unul dintre cele mai vechi din lume); este a doua țară din lume, după Armenia, care a adoptat creștinismul ca religie de stat (încă din 320 – 330 e.n.); aici a fost descoperită (de către un crescător de capre pe nume Kaldi) băutura care le face multora diminețile... suportabile – cafeaua; tot aici se spune că s-ar afla Chivotul Legământului (relicva biblică ce conține tăblițele de piatră cu cele

zece porunci primite de Moise). Aceste materiale, împreună cu altele, la fel de solide, alcătuiesc un număr îmbelșugat al revistei *Historia*.